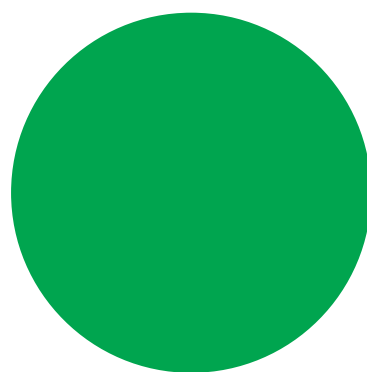


“dit is de
enige plek
waar ik echt
vrij ben”

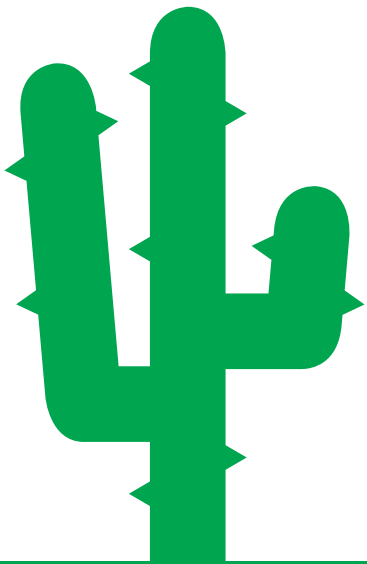
2021
2024

Het
Wilde
Westen





‘er is nog niets... we zitten samen
aan een brok klei, jij bewerkt
nauwkeurig, met oog voor detail,
met je vingertoppen de klei. Ik duw
met mijn handpalm hard een deuk
in het onbeduidende halfzachte
stuk aarde, we praten niet, volgen
elkaars bewegingen en kijken wat
de ontstane vorm te zeggen krijgt.
Durven we samen iets nieuws
te proberen, durf ik me te laten
inspireren door jouw manier en jij
door de mijne? Er ontstaat iets dat
we niet hadden kunnen bedenken
of vermoeden.
We kijken ernaar en het betekent
allerlei en dat delen we.’



Inhoud

Wijkcultuurhuis Het Wilde Westen

1

- Missie en werkwijze

Leven in de fabriek

3

Artistieke kwaliteit

6

Programma

9

- Kunst- en Cultuureducatie
- Talentontwikkeling
- Ruimte voor talentvolle makers
- Samenwerken met culturele partners
- Samenwerken met partners in onderwijs, zorg en welzijn

2021 – 2024

17

- Werkwijze behouden en blijven verdiepen
- Aandacht voor studenten en opleidingen
- Verankeren van samenwerkingstrajecten in onderwijs, zorg, welzijn
- Uitbreiding fysieke ruimte
- Ondernemerschap
- De organisatie
- Hoe blijven we inclusief?





Wijkcultuurhuis Het Wilde Westen

Het Wilde Westen is het wijkcultuurhuis van Utrecht West, we wonen en werken in de buurten Lombok, Nieuw Engeland, Majellapark, Schepenbuurt, Spinozaplantsoen, Halve Maan, Oog in Al, Welgelegen en Den Hommel en Muntkwartier. Het huis is de Cereolfabriek, waar we samenwonen met de Bibliotheek, zes bovenbouwgroepen van de St. Dominicus-school en restaurant Buurten.

Het wijkcultuurhuis is meer dan een huis. Het wijkcultuurhuis is wat er IN dat huis gebeurt: De mensen die erin werken, de houding van waaruit we werken, het proces dat we in gang zetten en de faciliteit zoals tijd en ruimte die we bieden, de concrete ruimtes die we hebben. Het wijkcultuurhuis is wat we samen tot stand te brengen, wat we samen in beweging zetten.

Missie en werkwijze

Onze missie: We willen met kunst van waarde zijn in onze leef-omgeving en de samenleving.

Alles wat kunst in zich heeft gebruiken om mensen in staat te stellen iets te ontdekken in, en toe te voegen aan zichzelf en daarmee hun waarnemings-, belevings-, denk- en handelrepertoire te verrijken. Er kan nog meer mogelijk worden en het kan nog rijker worden als je dat samen met anderen doet.

Alles wat kunst in zich heeft gebruiken om als Het Wilde Westen 'change agents' kunst toe te voegen aan de wijk door processen in beweging te zetten in de wijk; samen met groepjes mensen, organisaties of scholen bijvoorbeeld. In deze processen leren mensen het repertoire dat ze door kunst ontwikkelen te gebruiken en te integreren in hun leven en leren. Dat kan leiden tot een nieuw perspectief op situaties, tot activiteit waar die eerst niet was, tot vergroten van welbevinden en welzijn, tot nieuwe vormen van leren en organiseren. Dat kun je samenvatten als sociale innovatie/transformatie.

Uit: Elselien Smit, Onderzoek werkwijze Het Wilde Westen

Hoe doen we dit:

Door kunst te leren, kunst te maken, kunst te tonen, kunst te delen en 'het eigene van het kunstproces in onze organisatie te behouden'.

We kiezen een procesbenadering omdat we leven en werken in een omgeving die voortdurend in beweging en in verandering is. Zo'n dynamische omgeving vraagt om afdoende leren en ontdekken: 'as we go', in plaats van leren en weten 'before we go', zoals wetenschapper Robert Chia het noemt (Chia, 2017). Het is volgens hem belangrijk dat mensen leren te vertrouwen op in de praktijk ontwikkeld gevoel en op hun vermogen om daar effectief mee om te gaan. Dat is zowel van belang voor ons als organisatie als voor de wijkbewoners die bij ons komen. Het vermogen ontwikkelen om heel verfijnd waar te nemen met alle zintuigen. Je onbevooroordeeld open te stellen voor wat er om je heen gebeurt. Kijken, luisteren, meemaken, opsnuiven wat er gebeurt, daarover reflecteren en beslissen hoe je verder gaat. Kunst leent zich bij uitstek om dit vermogen te ontwikkelen. Het stelt onszelf en anderen in staat om ons steeds weer aan te passen aan veranderende omstandigheden. Chia noemt dit proces Wayfinding. Process, practices and sensitivity to environmental affordances. The learning Organisations, 24 (2), 107-118.

Uit: Elselen Smit, Onderzoek werkwijze Het Wilde Westen

De wijkbewoner is aan zet.

Alle activiteiten zijn door wijkbewoners begonnen.

De wijkbewoner is aan zet. Alle activiteiten zijn door wijkbewoners begonnen. De wijkbewoner kan een kunstprofessional zijn of een wijkbewoner met een idee. Het idee, de ontwikkeling van het idee tot en met de uitvoering blijft van de wijkbewoner. Wij participeren in zijn traject en denken mee, dragen aan en vertellen over andere wijkbewoners en kunstprofessionals die mee zouden kunnen doen.

Onze werkwijze is inclusief, 'jij bent het wilde westen'.

Onze werkwijze is inclusief, 'jij bent het wilde westen'. Inclusie is een uitgangspunt van onze manier van werken. We ontwikkelen niet voor de wijk maar met de wijk. We werken met wijkbewoners van allerlei leeftijden, sociale en etnische achtergronden. De wijkbewoner produceert, organiseert en blijft verantwoordelijk voor de activiteit.

Leven in de fabriek

Het hart van Het Wilde Westen zit in de kantine
Daar begint het
Vandaaruit kan het stromen
Kloppen de dingen
En als ze niet in verbinding staan met het hart,
zijn ze vaak niet langdurig
Het hart pompt de verbinding overal heen
De muren van de fabriek begrenzen het niet
Het stroomt de wijk in,
In huizen, scholen, gezondheidscentra,
buurthuis
En komt weer terug
Op het podium, bij een overleg, achter de bar.

In de muziekstudio's en het atelier zijn overdag en 's avonds
wijkbewoners samen muziek aan het maken in een les of repetitie,
aan het schilderen, tekenen, bouwen en creatief programmeren,
theater maken, dansen en filmen, fotograferen.

200 kinderen vanaf 4 jaar,
80 jongeren en 100 volwassenen
komen wekelijks naar muziekles,
450 kinderen, jongeren en volwassenen,
van baby's op Muziek op Schoot tot
80-jarigen op dans en tekenen.

In de theaterzaal luisteren en kijken wijkbewoners samen naar
concerten, voorstellingen, tentoonstellingen, presentaties en
bijeenkomsten. Wijkbewoners programmeren er film, jazz, klassiek,
wereldmuziek en familie series. Utrechtse makers spelen en maken
er voorstellingen. Leerlingen van de scholen uit de wijk bezoeken
er voorstellingen. Alle cursisten staan een paar keer per jaar op het
podium om hun talent te laten zien. Door de week zijn de dans-,
musical- en theaterlessen in de theaterzaal.

Het jongetje naast me staat op en
loopt naar het podium.
De meeste kinderen lopen
naar de danseres maar hij
loopt naar de oranje gitaar van
Guy die in de standaard staat. Heel
zachtjes aait hij de slagplaat.

Bart – procesmaker

In een jaar bezoeken
4.000 wijkbewoners professionele voorstellingen,
6.000 wijkbewoners de presentaties van de cursussen,
musicalproducties, musicals van de scholen en concerten
van alle muzikleerlingen.

Ik ruik de geur van kruiden. Ik hoor
hard gelach en rinkelende pannen.
Vóór mij zit een kleuter een rietje in
een pakje sap te porren, moeder is
aan de telefoon. Naast me tikken de
toetsen van vingers op een laptop.
Iemand haalt koffie uit de automaat.

‘Geeft Eric geen les vandaag?’, ik
weet het niet. Ik krijg een mail
binnen. Een zwerm meisjes in roze
balletpakjes komt de trap af. ‘Mag
ik een pleister?’. Er stapt iemand
binnen die vraagt om zich heen
kijkt. ‘Hoi, zeg ik, welkom
bij Het Wilde Westen’

Simone – procesmaker

De herinneringen uit de keuken
zijn kwetsbaar en heel persoonlijk,
ze zijn in vertrouwen gedeeld en
vragen niet om medelijden en zijn
geen roep om hulp, het zijn simpel
weg de verhalen van onze levens
tot dit moment. Tot deze maaltijd,
tot het bakken van deze uien en
het snijden van deze komkommer.

Het is niet aan mij om andermans
verhaal te vertellen. Tegelijkertijd is
het ook mijn verhaal geworden, wat
doe ik met deze beelden van onze
wereld? Wat doe ik met oorlogen die
niet stoppen? Families die niet te
bereiken zijn? Geld dat nodig is voor
operaties? Is het genoeg om ‘alleen
maar’ te luisteren?

Bovendien dat alleen maar,
misschien is dat wel precies wat
nodig is; er zijn voor een verhaal,
een omgeving scheppen waarin dat
verhaal verteld kan worden. En die
omgeving schoon houden, zodat er
weer plek voor nieuwe verhalen is.

Ankie – van de keuken

De kantine is altijd open. Het is de plek waar het kernteam, in
wisselende samenstelling, elke dag werkt en overlegt. De kantine is
een publieke ruimte waarin publiekelijk gewerkt wordt, openbaar
overlegd wordt, waar het publiek dat uit een voorstelling komt
doorpraat en waar makers het eerste gesprek over een nieuwe
voorstelling voeren.

Studenten HU Social Work en HU verpleegkunde werken er
aan hun gezamenlijke stageverslag. Een keer per maand is er
schrijfcafé. Er wachten ouders of opa's en oma's op een kind dat les
heeft, cursisten sport, zang en dans lopen even binnen voor of na
de cursus.

In de keuken vindt de ontmoeting plaats in kookavonturen van over
de hele wereld, in vrijwilligerswerk, in eetgroepen en in taal- en
mensondersteuning.

Elke ochtend zijn er twee gastvrouwen, Zahra, Sahar, Blessing en
Roset ontvangen ons in de keuken en kantine, op dinsdag komt
Danae en op zaterdag komt Mohammad de bar bijvullen, flesjes
sorteren en het glas en papier wegbrengen. Er wordt gegeten
met bezoekers van voorstellingen en concerten, met groepen
deelnemers, tijdens vergaderingen met buurtgenoten, na de
samenloop, een tweemaandelijks wandeling van wijkbewoners
met de huisartsen in de wijk, of met de raad van toezicht.

Zestien vrouwen maken lunches,
maaltijden en hapjes in de keuken.
Zij bereiden zo'n
drieduizend maaltijden per jaar.



De gymzaal is al druk in gebruik als wij de kantine deuren openen. Elk uur wisselen twee groepen leerlingen van de Dominicusschool elkaar af. In de middag, na twee uur is er taekwondo, turnen, capoeira, soms streetdance of afrobeat in de gymzaal. 's Avonds wordt er gegymd, is er een badmintongroep, blijven zwangeren fit en is er een cursus bewegen met gespecialiseerde werkvormen voor mensen met burnout klachten. In het weekend is er aapjeskooi, komt er kickboxen en trainen de nieuwkomers in de zaal.

Er gebeurt veel in ons bijna volle gebouw en steeds vanuit onverwachte hoeken ontstaan nieuwe activiteiten. Spontane activiteiten, gisteren is de piano uit t kantoor, dat door ruimtegebrek muzieklokaal annex opnamestudio geworden is, naar de kantine gereden en hebben studenten van het conservatorium geïmproviseerd voor iedereen die in de kantine was. Uit nood, omdat er voor hen geen ander lokaal meer vrij was, voor de studenten een onverwacht presentatiemoment, voor ons een geluk.

Deze momenten ontstaan en zijn een belangrijk onderdeel van onze manier van werken.

Artistieke kwaliteit

**Bij alles wat we doen staat artistieke kwaliteit voorop.
We beschrijven wat we hieronder verstaan.**

Makerschap

Onze artistieke kwaliteit is dat we 'het eigene van het kunstproces' behouden. Dit doen we onder andere door ons makerschap levend te houden. De kunstprofessional bij Het Wilde Westen nodigen we uit om de activiteiten te laten starten vanuit zijn of haar eigen artistieke onderzoek. Het gaat om professioneel, vanuit je vak, je authenticiteit en je vakmanschap te laten spreken en van waarde te laten zijn.

We werken vanuit inspiratie, een onderzoekende houding, lerend en kwetsbaar, je open stellen voor wat erom je heen gebeurt, omgevingsgericht. Vanuit wat jouw kunst voor anderen kan betekenen. We vragen 'waarom je ooit voor de kunst gekozen hebt' en we blijven de eigen artistieke uitgangspunten bevragen. Van onszelf, en van de mensen waar we mee werken.

Je maakt de kunst niet alleen in een afgesloten ruimte, maar je maakt samen, je deelt jouw proces en je deelt jouw werkwijze. Je beïnvloedt elkaar. Je werkt in een omgeving. In die omgeving maak je contact met onderwerpen of betekenissen. Die beïnvloeden jouw denken en kijken. Je houdt je artistieke vrijheid door de artistieke vraag te blijven stellen, maker te blijven. Je werkt niet vraaggericht, maar dialooggericht, je toetst steeds. De mogelijke zeggingskracht van het werk kun je vergroten door in het delen te verdiepen, te vernieuwen, te verbreden.

Onze manier om het eigene van kunstproces te behouden is procesmaken.

We beseffen dat we steeds weer de vragen moeten stellen, de vragen over 'waarom doen we dit', 'waar gaat het over' of 'waar gaat het om' en 'met wie' 'en 'wat betekent dit nu in deze context', 'wat betekent dit in onze wijk'. Ook de vraag 'van wie is het' is een vraag die regelmatig gesteld wordt. Van wie is Het Wilde Westen? Van wie is de theaterzaal? Van wie is het traject Cultuureducatie met Kwaliteit?

Procesmaken

Het Wilde Westen werkt met een team en iedereen die de kwaliteit procesmaken bezit vragen we aan te sluiten bij het team. Het team bestaat nu uit Bart Bleijerveld, Pauline van Kalkert, Simone van der Goor, Marijke Donath, Brigit Lucassen, Susi Rosenfeld, Kimyia Adelifar, Dorothé Lucassen en Ankie Knippenbergh.





Processen 'maken' of processen in beweging zetten is de kernactiviteit van HWW. Jullie geven een aanzet tot beweging die zich dan verder ontvouwt, verloopt en ontwikkelt in de tijd. (Tijd is belangrijk). Beweging heeft meestal betrekking op mensen prikkelen om in actie te komen rond een thema of vraag, vanuit de verbinding die ze ermee kunnen maken. Een proces kent fases die meestal geen scherpe scheiding hebben maar in elkaar overvloeien. Er is een min of meer natuurlijke volgorde maar geen vaste volgorde. In de loop van het proces kan de volgorde van fases veranderen en kunnen cycli voorkomen. Kenmerkende fases zijn ontmoeten, ervaren, verbinden, co-creëren: ontwerpen (voorbereiden), onderzoekend uitvoeren, reflecteren (terugkijken en weer vooruit kijken). De interactie ter voorbereiding tussen change agent en initiatiefnemer (persoon, organisatie, leerkracht) voorafgaand aan een activiteit is ook deel van het proces. Een proces is geen (stappen)plan; het ontstaat. Het heeft wel een richting. Een presentatie van een resultaat (voorstelling bijvoorbeeld) is een moment in een proces (groter geheel); laten zien hoe ver je bent in het proces, geen eindpunt. Het is een moment voor de vraag: en hoe gaan we daarna verder? Voor Het Wilde Westen is het proces belangrijker dan resultaten. Terugkijkend (reflecterend) kan wel een plan zichtbaar worden. Wat er in een proces gebeurt is afhankelijk van wat op dat moment kan gebeuren: kijken waar al beweging is of mogelijk is. HWW 'organiseert' zo min mogelijk in de processen. Een proces gaat door zolang het zinvol is; niet tot een gedefinieerd moment of resultaat.

Uit: Elselien Smit, Onderzoek werkwijze Het Wilde Westen

Als procesmaker brengen wij de contacten met medewijkbewoners, met organisaties in de wijk en in de stad mee in het proces. We zijn op de hoogte van welke trajecten er nog meer lopen in de wijk. We werken in de kantine en dat maakt dat we elkaar horen, nieuwe mensen zien binnenkomen, elkaar snel aanspreken en vragen delen met elkaar.

Ook de procesmaker start vanuit zijn of haar eigen artistieke proces of vanuit de authentieke betrokkenheid.

In het teamoverleg starten we met een inloop en een heerlijk kopje koffie, dan maken we gezamenlijk een agenda. Het belangrijkste vinden we het inhoudelijk delen van waar ieder mee bezig is. Een onderdeel van de woensdagochtend is ook de nieuwe vragen te delen, die gesteld zijn via mail of iemand die binnenliep of die we op straat tegenkwamen. Bij dat delen kijken we wie de vraag op wil pakken, en dan kijken we 'wie er iets mee heeft' en beter nog 'wie ervan aangaat'. Om ook bij ons de artistieke of onderzoekende vraag te blijven stellen is het nodig dat ook wij kritisch blijven op de processen die wij aangaan.

We nodigen steeds meer kunstprofessionals uit om die rol in te nemen. We weten uit ervaring dat professionals hun vak met dit nieuwe vakmanschap verrijken.

Het Wilde Delen

Met alle kunstprofessionals organiseren we Het Wilde Delen.

In de drukke praktijken van ons is het belangrijk om tijd en ruimte te maken om je eigen artistieke weg te blijven gaan. Onze ervaring is dat je dat beter niet alleen kunt doen, maar dat het delen helpt om door te gaan en jou inspiratie zal geven.

In een opleiding, in een repetitielokaal of in een maakproces wordt je herhaaldelijk de artistieke vraag gesteld. Maar in het werk gaat de vraag snel verloren, dan volg je een methode of je herhaalt wat eerder goed werkte. Om kunst te blijven maken, heb je ruimte nodig om te experimenteren, iemand(en) die je herinnert jezelf te blijven bevragen en een veilige ruimte waarin je je kwetsbaar kunt opstellen.

Dorothé – procesmaker

Om de maand staat Het Wilde Delen in onze agenda. Elke bijeenkomst delen een aantal kunstprofessionals 'iets' uit hun beroepspraktijk.

We ontmoeten elkaar op de vloer, in ons vak, als makers door bijvoorbeeld een scene uit een voorstelling te spelen, een nog onaf lied te zingen, door mede makers mee te nemen in een dansoefening. We leren elkaar kennen als makers, het werkt inspirerend en er komen samenwerkingen uit voort.



Programma

In de afgelopen twintig jaar is er een groot programma ontstaan in de wijk. Ons werken vanuit de artistieke kwaliteit is terug te vinden in ons hele programma. We beschrijven hieronder de volgende programma onderdelen om te laten zien hoe we bijdragen aan de beleidsdoelen van de gemeente.

- Kunst- en Cultuureducatie
- Talentontwikkeling
- Ruimte voor talentvolle makers
- Samenwerken met culturele partners
- Samenwerken met partners in onderwijs, zorg en welzijn

Kunst- en Cultuureducatie

Kunst- en Cultuureducatie geven we vorm in de scholen, de buitenschoolse opvang, de kinderopvang, in de cursussen en muzieklessen, met presentaties en producties. Hier doen kinderen, jongeren en volwassenen aan mee.

We geven vorm aan Kunst- en Cultuureducatie in de basisscholen St. Dominicusschool, 2e Marnixschool, Johan de Wittschool, OBS Montessori, Jenaplan De Brug, Van Asch van Wijkschool, Parkschool, Catharijnepoort, IKC Leeuwesteyn. Het Christelijk Gymnasium Utrecht is de middelbare school in de wijk. Ook hebben we verbinding buiten de wijk met de middelbare scholen Unic en het Leidsche Rijn College. Simone en Pauline zijn procesmakers en cultuurcombinatiefunctionarissen bij Het Wilde Westen. Simone en Pauline werken vanuit langdurige relaties met leerkrachten, leerlingen, schoolleiders en ouders en kunstprofessionals. Samen geven we met kunst vorm aan onderwijs en integreren we samen met leerkrachten kunst in het curriculum. Met een aantal scholen werken we binnen Creatief Vermogen Utrecht, onderdeel van de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit en binnen de Impuls Muziekonderwijs.

Door naast de leerkracht te gaan staan, te luisteren, horen we waar kansen liggen. Met ieders vak en kracht ontwerpen we samen onderwijs door in de lesinhoud te duiken. Doordat we dit samen doen, bundelen we krachten, verdiepen we en maken we ruimte in tijd. We geven vorm aan onderwijs waarin kunst vanzelfsprekend verweven raakt of is in het onderwijs.

Pauline – procesmaker

Elke samenwerking is anders en krijgt het karakter van de school. Overeenkomstig is dat we in alle scholen het makerschap van de leerkracht aanspreken. De leerkracht ontwerpt een kunsttraject met een kunstprofessional, die ook als maker werkt. We ontwerpen samen en leren van elkaar. De onderwerpen komen uit 'dat wat er speelt' op de school, in de groep, in de methode. In de scholen bereiken we alle kinderen. Kinderen die verder willen, kunnen mee komen doen in de cursussen, ateliers of op muziekles.



Cursussen en muzieklessen, presenteren en producties

Elke dag en avond zijn er allerlei cursussen en muzieklessen. Een paar keer per jaar presenteren alle kinderen wat ze in de cursus of in de les gedaan hebben. En maandelijks is er een Muziekcafé voor ensembles en gevorderde muzikanten.

Kinderen maken musicals op verschillende niveaus, beginnend in de basisklas, daarna overgaand naar de musicalproductie en vervolgens kunnen ze als jongeren een jongerenproductie maken.

Vanuit alle disciplines zijn er ook volwassen-cursussen. Het presenteren en het maken van producties geldt ook voor de volwassen cursist.

In de Kunst- en Cultuureducatie en de Amateurkunst educatie wordt de artistieke kwaliteit zichtbaar als de kunstprofessional ook daar zijn makerschap meeneemt. De les wordt een 'makersatelier'. Waar 'een les' klinkt als het in éénrichtingsverkeer overdragen van kennis en vaardigheden, wordt in een makersatelier samengewerkt in een interactie waarbij gelijkwaardigheid kan ontstaan. De docent neemt ook een lerende houding aan in het werken als maker. Er wordt een artistiek onderzoek gedeeld, geïnitieerd door de kunstprofessional. De deelnemers worden deelgenoot van dit onderzoek. De kunstprofessional neemt haar kennis, ervaring en vaardigheid en talent mee in dit onderzoek.

In de kinderateliers is dat duidelijk zichtbaar, de kinderen maken een eigen project en helpen elkaar, de docent is een van hen met extra vaardigheden en ervaring, de kinderen vinden samen oplossingen en vaak wordt het persoonlijk project van een kind een samenwerkingsproject.

Talentontwikkeling

Bij alle bovengenoemde activiteiten speelt talentontwikkeling een rol. We vergroten het creatieve vermogen, de talenten, van alle betrokkenen. We leren zelf, de mensen met wie we werken leren, de organisaties met wie we werken leren. De docent leert, de leerling leert, de kunstprofessional leert, de andere professional leert. Door altijd te werken met artistieke uitgangspunten en in creatieve processen en altijd te denken in persoonlijke trajecten. We beginnen laagdrempelig en hebben een rijke omgeving waardoor de volgende stappen klaar liggen voor die deelnemers die daar behoefte aan hebben. Als voorbeeld het project Muziek in West. Alle leerlingen van de basisscholen bieden we een kennismaking met muziek in de klas. We bereiken zo alle kinderen uit de wijk en dus ook kinderen die niet van huis uit in aanraking komen met muziek. Vervolgens zijn er groepslessen en daarna kunnen de leerlingen doorstromen naar individuele lessen, ensemble lessen en onder begeleiding van de docent zelfs toewerken naar conservatoria of vooropleidingen. Omdat de kunstprofessionals bij ons ook op andere plekken werken kunnen ze talenten makkelijk meenemen het open netwerk in.

Het ontwikkelen van talent kent geen rechte lijn, bij ieder talent loopt de weg anders. Wij zien talentontwikkeling als het bieden van een rijke leeromgeving van kunstprofessionals, divers aanbod, mensen die talent herkennen en een open netwerk dat aansluiting heeft op opleidingen en culturele partners. Dit maakt dat we het talent dat kunnen bieden wat nodig is om verder te komen.

Wat fijn is aan Het Wilde Westen is dat het een plek is waar alles kan, iig zo voelt het. Er wordt altijd eerst gekeken naar wat je wilt (en hoe geweldig dat dan is) en dan wordt er gekeken naar wat de mogelijkheden daarvan zijn. En daarbij lijkt bijna geen obstakel in de weg te staan, er is bijna altijd wel een mogelijkheid zelfs als er misschien moet worden uitgeweken naar een andere locatie.

Dat is echt een winst want als kunstenaar krijg je veel vaker te horen dat iets niet kan, dan dat iets onmogelijk is wat je wilt. Als urban kunstenaar is dat nog iets erger aangezien wij ons ook nog eerst binnen de kunst sector zelf hebben moeten bewijzen, dan is het fijn als je zo gehoord wordt.

(Als ik zie hoe Het Wilde Westen zich inzet voor de Nieuwkomers kan ik me daar heel goed inleven hoe belangrijk dit voor hun is, dat ze gehoord worden en dat ze een plek hebben om zichzelf creatief te uiten)

Bij Het Wilde Westen word er echt geluisterd naar wat er nodig is meer dan dat ze een idee hebben en dat op iedereen willen opdringen. Alles wat hier gebeurd komt echt uit de wijk, en dat maakt het zo waardevol.

Raymond den Uijl – danser en dansdocent
van illusionary Rockaz Compagny

Ruimte voor talentvolle makers

Talentvolle makers krijgen bij ons de ruimte om zich artistiek verder te ontwikkelen.

Hieronder beschrijven we een aantal verschillende makertrajecten. Een bijzonder traject is het traject van een cursist Dance for Health. Dance for Health is een danscursus speciaal ontwikkeld voor mensen met Parkinson. Anke Ottema geeft deze lessen bij ons. Daarnaast is een aantal producties tot stand gekomen door (ex) bewoners AZC, nieuwkomers zoals wij ze noemen. En afgelopen jaar heeft theatermaakster en wijkbewoonster Joy Slaats een voorstelling gemaakt.

Hieronder beschrijven we de trajecten.

Navah en Anke

Navah, in de zeventig, komt elke week meedansen met Dance for Health, en vaker nog belandt ze achter de vleugel en begeleidt ze de andere dansers. Ze is musicus, gepensioneerd, heeft Parkinson en heeft samen met een vriend, dichter, uitgever en gepensioneerd taalwetenschapper, een Hebreeuws kinderboek naar het Nederlands vertaald. Op een maandagochtend schuift ze bij me aan op t bankje in de kantine. Ze legt een fantastisch mooi geïllustreerd boek 'Kom, geef mij een knuffel' in mijn zichtveld en vraagt of ze een voorstelling mag maken en die mag spelen. Ze heeft haar dansdocente Dance for Health, danseres Anke Ottema gevraagd of ze wil dansen, een vriendin om viool te spelen en haar mede-vertaler om de teksten voor te lezen. Op zondag 10 november spelen ze een voorstelling met dans op jiddische muziek en tekst in een volle zaal'

Dorothé – procesmaker

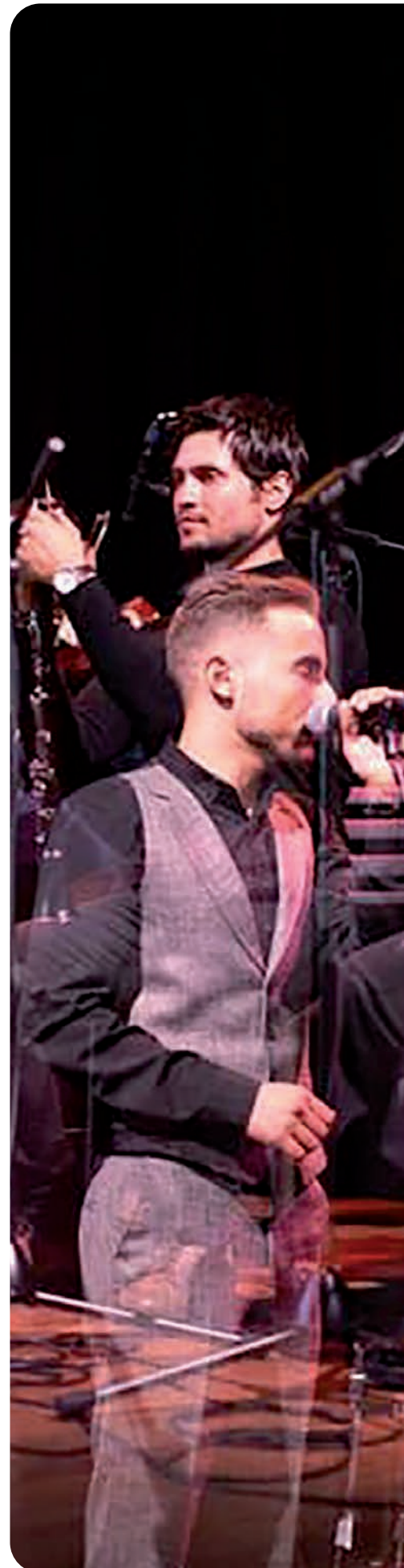
Hier laten we zien dat de rollen van de mensen die deelnemen aan activiteiten bij ons kunnen veranderen. Navah en Anke komen als cursist en docent binnen, en gaan samen Maken: Navah initieert het maken van een voorstelling, Anke wordt danseres, zij herontdekt haar makerschap.

Nieuwkomers

In het traject Nieuwe Pioniers doen nieuwkomers mee in kennismakingscursussen in samenwerking met New Dutch Connections. Na de kennismaking zijn een aantal maaktrajecten ontstaan.

Polaroid Life

Polaroid Life is een orkest ontstaan op initiatief van Ammar. Hij heeft een collectieve maakwijze ontwikkelt. Russische, Irakese, Angolese, Sudanese, Nederlandse, Syrische, Turkse muziekstijlen, tonale stelsels, organisatievormen, alles beïnvloedt elkaar. Video en fotografie, theater en muziek komt samen in hun performances. Het Wilde Westen stimuleert het makerschap, het eigenaarschap en de samenwerking.





Fingers

Fingersgroup is een Syrisch fysiek theatergezelschap. Jong en oud, professioneel en amateur werkten samen aan een groot epos, waarvan deel 1 Corridors bij ons gerealiseerd is. Arabische makers uit heel Europa zijn komen kijken bij de presentatie waarbij in de hele Cereolfabriek gespeeld werd. Inmiddels is Fingers uitgegroeid tot een collectief met theater, film en beeldende activiteiten. Ze gaan zich zelfstandig organiseren waarbij Het Wilde Westen adviserend meewerkt.

Tentoonstellen

Van de deelnemers aan het inloopatelier voor Nieuwe Pioniers worden de schilderwerken tentoongesteld in de Bibliotheek Utrecht. Enkele deelnemers exposeren nu in galeries.

Jonge Makers

Jonge makers bieden we ruimte om te maken. De voorstelling 'Soep & het land' van Joy Slaats is bij Het Wilde Westen tot stand gekomen, we hebben het proces inhoudelijk begeleidt en subsidie aangevraagd. Op dit moment is Afra Ernst, danseres en dansdocent bij Het Wilde Westen, bezig met een korte voorstelling die ze speelt op het Café theater festival. Net als bij 'Soep & het land' hebben we haar makerschap begeleidt. In de toekomst onderzoeken we een manier waarop haar voorstelling op meerdere plekken geprogrammeerd kan worden.

Om landelijk onze manier van werken te versterken zijn er gesprekken met een aantal wijktheaters in de grote steden ontstaan. Uit deze gesprekken is een coöperatie voortgekomen: De Participatie Federatie.

We willen samenwerken met negen wijktheaters in de Coöperatieve Participatie Federatie. We zijn negen wijktheaters in Den Haag, Utrecht en Amsterdam en willen onze kennis, ervaring en werkwijzen in de wijken bestendigen, verankeren en delen. In deze coöperatie willen we onze expertise o.a. in het produceren van andersoortige professionele projecten en producties, vooral ook waar makers op nieuwe, niet overal geaccepteerde paden professioneel werken, delen en verder brengen.

Samenwerken met Culturele Partners in Utrecht

Samenwerken met Culturele Partners uit Utrecht vinden we belangrijk. 'We halen onze Utrechtse makers naar de wijk'. Bij 'het naar de wijk halen' gaat het, vanuit onze benaderingswijze om, het aangaan van een langdurige relatie, waarbij we van elkaar leren en we een inhoudelijke verbinding van belang vinden.

We werken samen met De Dansers, Schweigmann&, Het Filaal, Muziekvoorstelling.nl, Aluin, Nederlands Film Festival, Utrecht Jazz Archipel, Creative Coding, New Dutch Connections, Residenties, Culture Connections, Nederlands Kamerkoor en STUT. We gaan met deelnemers naar de Stadschouwburg, TivoliVredenburg, Het Huis, Tweekt en Dancing on the Edge.

De Dansers

Een voorbeeld van hoe we samenwerken met De Dansers.

Diverse producties van De Dansers spelen in de theaterzaal van Het Wilde Westen voor leerlingen van verschillende scholen uit de wijk. Zo werd Roest gespeeld voor leerlingen van het Christelijk Gymnasium, als inspiratiebron voor een educatief traject.

Een voorproefje van Lepeltje Lepeltje was onderdeel van een editie van het peuter- en kleuterfestival SOL, waarbij vanuit de inhoud van de voorstelling een aanvullend programma werd gemaakt met kunstprofessionals uit het netwerk van Het Wilde Westen.

Wijktournee

In 2019 is de samenwerking verdiept in een wijktournee van Lepeltje Lepeltje voor scholen in de wijk. Leerlingen die de voorstelling in Het Wilde Westen hebben bezocht, zijn daarna in de klas met docenten van De Dansers zélf gaan dansen.

Valpreventie

Lepeltje Lepeltje krijgt in 2020 ook een plek binnen een programma Valpreventie in samenwerking met het gezondheidscentrum Oog in Al. Zo is de kunst van De Dansers van waarde in de domeinen onderwijs, zorg en welzijn. Het Wilde Westen en De Dansers betrekken elkaar op elkaars inhoud en geven samen vorm aan de kansen die we zien. Op basis van deze positieve ervaringen hebben beide partijen de intentie om de samenwerking voort te zetten; elkaar te versterken in inhoud en vorm van outreach activiteiten, en in het bestendigen van relaties met diverse scholen en andere organisaties uit de wijk.

De opmerkelijke werkwijze van Het Wilde Westen toont wat jarenlang werken als inclusieve wijk kan betekenen in een stad. Makers uit de wijk zijn gekend, worden in hun maakproces ondersteund, en geactiveerd medewerkers en bewoners uit de buurt te betrekken bij hun culturele maakprocessen. Deze ontmoetingen leveren wederzijds en onderling respect op. Dat alles in een pand dat gemaakt is om multifunctioneel op de verschillende vragen van buurtbewoners en -makers in te kunnen spelen. Voor Residenties is het zeer waardevol op die werkwijze en visie aan te mogen sluiten met onze residentie-programma's en te kunnen sparren over het vormgeven aan een inclusieve werkwijze.

Lidy Ettema – residenties

Samenwerken met andere domeinen

Het Wilde Westen verbindt zich met welzijn, onderwijs en sport en dat leidt tot trajecten als Kunst op Recept, Cultureel Café, Lied van je leven, Samenloop, Kunstkoppelaars, Multi Culi koken. Omdat wij niet aanbod gericht werken, is het logisch dat wij discipline en domeinoverstijgend werken.

Het samenwerken met zorg

Het samenwerken begint met de relatie die we opbouwen met een huisarts, een praktijkondersteuner, een fysiotherapeute of een medewerker van het consultatiebureau. We leren elkaar kennen en we zijn geïnteresseerd in elkaars werk. Al onderzoekend ontdekken we hoe we vanuit onze verschillende professionele brillen naar dezelfde wijkbewoner kijken. En daarin vinden we dat we iets aan elkaar kunnen hebben.

In de zorg is een ontwikkeling gaande rondom positieve gezondheid. De zorgprofessionals onderzoekt hoe ziekte voorkomen kan worden. Twee aspecten die daarbij naar voren komen zijn: meer bewegen en sociale contacten aangaan. Een huisarts heeft contact gezocht met Het Wilde Westen: we kennen de wijk, we hebben een netwerk en we hebben activiteiten waar mensen aan mee kunnen doen. Na een aantal trajecten en activiteiten wordt ons werken met kunst meer en meer gezien als een belangrijke bijdrage aan positieve gezondheid. Onder andere doordat we vanuit kunst de wijkbewoner niet benaderen vanuit een probleem of zijn ziekte, maar als een mens met talenten. Huisartsen of andere zorgprofessionals verlagen de drempel, verwijzen mensen door en brengen activiteiten onder de aandacht.

Wij benaderen vervolgens deze mensen stapsgewijs en kijken aan welke activiteit iemand mee zou willen doen. Als het nodig is bezoeken we zelfs iemand thuis.

Lied van je Leven

Een mooi voorbeeld van hoe wij mensen bezoeken is ons traject Lied van je leven.

Een musicus, singer-songwriter van Het Wilde Westen gaat op bezoek bij een oudere bewoner uit de wijk. Hij vraagt de bewoner naar muziek die in zijn leven een rol heeft gespeeld. Hij vraagt of ze die samen kunnen luisteren en hij gaat in gesprek over muziek en het leven van de bewoner. Naar aanleiding van het gesprek en het lied schrijft de singer-songwriter samen met een andere componist een nieuw lied. Dat nieuwe lied wordt ingestudeerd door musici, beroeps en amateurs gezamenlijk, die ook betrokken zijn bij Het Wilde Westen. Gezamenlijk gaan ze weer op bezoek bij de wijkbewoner en laten het lied horen.



Als hij akkoord is wordt het lied voor hem in aanwezigheid van zijn familie, burens en mensen die hij of zij uitnodigt uitgevoerd op de middag Lied van je Leven in de theaterzaal van Het Wilde Westen. Op die middag zijn er meerdere wijkbewoners met familie en genodigden die toegezongen worden met hun 'Lied van je Leven'.

De man die eerder die middag toegezongen werd, staat op en loopt naar de microfoon. Hij vertelt hoe ze bij hem in de straat nu altijd barbecues met zijn allen organiseren. En dat hij heel graag bij de volgende uitvoering van Lied van je Leven de hapjes komt verzorgen. Bitterballen.

Bart – procesmaker

Voor de kunstprofessional is dit traject interessant want hij wordt uitgenodigd als maker. In contact met de wijkbewoner maakt hij zijn compositie, soms componeert of schrijft de bewoner mee. Hij voert de muziek uit, soms met andere kunstprofessionals of met leerlingen.

We hebben meegemaakt dat de bewoner zelf meezong of zelf een stuk wilde spelen.

Het 'concert' in de theaterzaal met familie, burens en vrienden blijft lang in gedachten bij de bewoners, maar ook bij de musici.

Afgelopen jaar is een van de ouderen, die in ons eerste traject bezongen is, overleden. Ze had als wens nagelaten dat haar lied op haar begrafenis gezongen zou worden. Dat was een bijzondere en nieuwe ervaring voor de songwriter.

In dit voorbeeld laten we zien dat het samenwerken ontstaat vanuit een relatie die we opbouwen met professionals vanuit andere domeinen. In een wijk zijn er vaak veel verschillende professionals betrokken op een wijkbewoner. Dit is helemaal als de bewoner als kwetsbaar gezien wordt. Onze ervaring is dat we door het verhaal van die bewoner te verbeelden, we de bewoner krachtig maken en een stem geven. En door dit samen met de professionals uit andere domeinen te delen, we de bewoner anders bekijken en elkaars werk anders waarderen.

2021 – 2024

In de komende jaren werken we door op wat ontstaan is, met enkele specifieke aandachtspunten. We geven ze hier weer en beschrijven ze.

- Werkwijze behouden en blijven verdiepen
- Aandacht voor studenten en opleidingen
- Verankeren van samenwerkingstrajecten in onderwijs, zorg, welzijn
- Uitbreiding van fysieke ruimte
- Ondernemerschap
- Organisatie
- Hoe blijven we inclusief?

Werkwijze behouden en blijven verdiepen

De ambitie voor de komende jaren is 'het eigene van het kunstproces' in onze programma's en samenwerkingen te behouden. We bedoelen daarmee:

Je onbevoordeeld open te stellen voor wat er om je heen gebeurt. Kijken, luisteren, meemaken, opsnuiven wat er gebeurt, daarover reflecteren en beslissen hoe je verder gaat. Kunst leent zich bij uitstek om dit vermogen te ontwikkelen. Het stelt onszelf en anderen in staat om ons steeds weer aan te passen aan veranderende omstandigheden. Chia noemt dit proces wayfinding; al doende een weg vinden en ervaringen gebruiken om van te leren. Chia, en collega wetenschappers, zien wayfinding als een belangrijk vermogen van organisaties. Het stelt ze in staat mee te bewegen met ontwikkelingen en snel in te spelen op veranderingen in hun omgeving.

We vinden het belangrijk om de kwaliteit te behouden in de veelheid van vragen die in de wijk terecht komen. Onze ambitie is om met zorgvuldigheid en vanuit ons makerschap vorm te blijven geven aan nieuwe ontwikkelingen. Waarbij de keuze voor het samenwerken wordt bepaald door de relatie met de wijk, de inclusie en het makerschap.

Kennisdeling en Onderzoek

We willen ons ook laten bevragen, om ons te blijven vernieuwen en te verdiepen. We zijn onderwerp van 2 onderzoeken. En we zijn betrokken bij het traject sociaal – artistiek van het LKCA.

Promotie onderzoek

We zijn onderdeel van een promotieonderzoek van Elselien Smit. Ze onderzoekt wat voor handelingsrepertoire change agents kan helpen bij (transformatieve) sociale innovatie. Zij heeft een half jaar onderzoek gedaan naar onze werkwijze. Ze heeft als een van haar case studies, over ons geschreven in het Tijdschrift voor Ontwikkeling in Organisaties (TVOO) 'Al doende met kunst je weg vinden'.

Ze schrijft op dit moment aan een boekje over onze werkwijze. Dit wordt gepubliceerd rond ons 20 jarig lustrum in maart 2020. Haar promotieonderzoek loopt tot eind 2020. In het proefschrift komt onze werkwijze uitvoerig aan de orde als voorbeeld van een manier van denken en doen die aansluit bij de dynamiek en complexiteit waar hedendaagse organisaties mee te maken hebben. Wij hebben haar gevraagd ons te blijven volgen en te blijven bevragen.

Hogeschool Utrecht

We nemen deel aan het HU onderzoek naar de wijkcultuurhuizen. Het kenniscentrum Sociale Innovatie van De hogeschool Utrecht is in opdracht van Gemeente Utrecht een onderzoek gestart naar de werkwijze van de wijkcultuurhuizen. In dit onderzoek komt onze werkwijze aan de orde en onderzoeken we samen met de andere wijkcultuurhuizen hoe we werken en wat werkt.

Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst

Wij zijn betrokken bij trajecten van het LKCA. In 2019 hebben de medewerkers van het LKCA Sociaal Domein een middag kennis gemaakt met onze manier van werken. We zijn betrokken bij het leernetwerk sociaal artistieke professionals en in dit netwerk willen we Het Wilde Westen als leerwerkplek inbrengen om het leren in de praktijk centraal te stellen.

Aandacht voor studenten en opleidingen

We doen ervaringen op door studenten van een aantal hogescholen in onze praktijk te laten meewerken. Het gaat om studenten Hogeschool Kunsten Utrecht Muziek hoofdvak Klassiek & Jazz en Pop, HKU Docent Beeldend, Muziek, Theater in de HKU Mlx, HU Social Work, Master Community Development, HU Verpleegkunde en studenten van ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten en social work van Hogeschool Arnhem en Nijmegen.

Stagiaires en studenten die bij ons vanuit een eigen opdracht vorm geven aan hun stage of onderzoek, volgens onze expliciete werkwijze beoordelen dit als zeer waardevol. Ze verrijken ook onze manier van werken met nieuwe technieken en een lerende houding.

Werkwijze en samenwerken

In het samenwerken willen we werken op onze locatie, dat kan zijn in de Cereolfabriek of in de wijk. De voorwaarde is dat de begeleiding van de docent van de studenten op onze locatie plaatsvindt. Zo sluit de begeleiding vanuit de opleiding aan op onze werkwijze. Vanuit de opleiding krijgen studenten opdrachten en werken naar einddoelen. Bij ons wordt gevraagd om je eigen opdracht vorm te geven. Wij nemen de studenten mee als makers en wij maken zelf ook mee.

Doordat de opdracht in de werkelijkheid uitgevoerd wordt, wordt er verantwoordelijkheid gevraagd en wordt hun werk als 'echt' ervaren. De betekenis die het werk krijgt wordt hier direct ervaren en teruggegeven.

HKU mix

Zeventien 2e jaar studenten Docent Muziek, Docent Beeldend en Docent Theater werken zeven weken elke donderdag en aan het eind een volle week op onze locatie.

De studenten hebben gewerkt vanuit de werkwijze van Het Wilde Westen. In de eerste bijeenkomsten hebben we in de vorm van 'Het Wilde Delen' de studenten gevraagd om hun makerschap te delen. De rest van het project hebben we gewerkt vanuit een woonkamer op de Wartburg, een ouderen woon- en zorglocatie in de wijk. Marijke en Pauline, procesmakers doen zelf als makers mee. Pauline heeft haar theatermakerschap gedeeld door met haar schaduwtheater mensen te bezoeken en zo haar voorstelling verder ontwikkeld.

We zijn gestart vanuit aanwezig zijn, naar contact maken vanuit jouw kunstdiscipline met bewoners en medewerkers. Het werk is in het proces op verschillende bijeenkomsten met de bewoners gedeeld. De resultaten waren: een avond vol muziek, theater en beeldend werk, waarin bewoners geschetst zijn. Er is een serie podcasts gemaakt 'Avontuur in de Wartburg'. Een beeldend werk, geïnspireerd op een verhaal van een bewoner, heeft een permanente plek gekregen bij de ingang. Dit beeld bleek ook symbolisch verbonden met de geschiedenis van de Wartburg. Medewerkers van welzijn, zorg en pastoraal werk waren zeer betrokken bij het werkproces van de studenten.

Een mooie basis voor een intensieve langdurige samenwerking voor de toekomst. We zijn de komende jaren weer van harte uitgenodigd met een nieuwe lichter HKU studenten een bijdrage te leveren aan betekenisvol samenleven.

Ik heb geleerd dat ik mijn
eigen kunstenaarschap telkens
opnieuw moet bevragen.

Student HKU Mix

Jullie waren er altijd, jullie bleven
vanuit gelijkwaardigheid naast
ons tijdens ons werkproces.
Daardoor durfde ik meer dan ik
dacht te onderzoeken.

Student HKU Mix

Ik ben blij dat ik met
de studenten mijn beeldend werk
heb kunnen laten zien.

Reactie van bewoner Wartburg





HKU Klassiek, Pop en Jazz

Dit jaar heeft ook het eerste traject plaats-gevonden met studenten HKU Klassiek & Pop en Jazz. Het Collaborative Artistic Project is als volgt beschreven:

In het project gaan studenten UC (MMus en BMus jaar 3/4) een productie realiseren met mensen uit de wijk West met Het Wilde Westen. Het persoonlijke en artistieke uitgangspunt van de student staat centraal, we werken bij Het Wilde Westen met kunstenaars die er werken, immigranten met bijzondere verhalen, kinderen, jongeren, ouderen.

Doel is om in co-creatie te werken met een doelgroep naar een op locatie treffende performance. De driehoek spelen, maken en communiceren staat centraal in dit project.

In dit project is een aantal aspecten aan bod gekomen die de studenten als zeer waardevol hebben benoemd: improviseren als klassiek musicus, samenwerken met andere kunst disciplines, ervaren wat jouw muziek kan betekenen voor mensen, praten voor een groep over jouw werk en onderzoek, in contact gaan met jouw publiek, financiële middelen vinden om jouw werk te financieren. Het feit dat al deze aspecten in het 'echt' aan bod kwamen, in een klas, op een podium, of in het Cultureel Café .

Hogeschool Utrecht Verpleegkunde en Social Work

We werken samen met de Hogeschool Utrecht Verpleegkunde & Social Work. Zij hebben een gezamenlijk afstudeertraject uitgevoerd. Het onderwerp is ouderen.

Ze hebben Art Based Research gebruikt om met verschillende kunstvormen onderzoeksmateriaal uit te drukken, te analyseren en te interpreteren.

De opbrengsten die dit traject van studenten Verpleegkunde en studenten Social Work hebben opgeleverd zijn: het uitwisselen van de verschillende manieren waarop je naar ouderen kunt kijken, het vinden van jouw persoonlijke opdracht, het omgaan met jouw professionaliteit en het vinden van persoonlijk leiderschap in jouw werk.

In 2021 tot 2024 zullen we elk jaar opnieuw een afstudeertraject vormgeven met beide opleidingen.

Verankeren van het samenwerken in onderwijs, zorg, welzijn

Het werken met kunst in onderwijs, zorg en welzijn komt voort uit onze missie en onze werkwijze. We zien kunst niet als iets extra's, maar als een manier om processen in gang te zetten. Het werken in de andere domeinen door ons als kunstprofessionals is moeilijk te financieren, omdat er weinig projectsubsidies domeinoverstijgend financieren.

Zoals we hierboven beschreven hebben in het verhaal over het samenwerken met onderwijs, zorg en welzijn, zien we dat we in elkaars domein van waarde zijn.

Op dit moment financieren we trajecten met losse projectsubsidies, die we bij verschillende fondsen weten te vinden. Een risico hierbij is dat de gelden afgebakende projecten financieren. En het gaat bij ons om trajecten die duurzaam zijn.

De komende jaren willen we ons inzetten om gesprekken hierover in gang te zetten. We denken aan werkbezoeken aan Het Wilde Westen voor ambtenaren uit verschillende domeinen om het samenwerken in verschillende domeinen te ervaren.

Uitbreiding van fysieke ruimte

Met de vele activiteiten is de bezetting van de ruimtes in de fabriek bijna vol. Op dit moment vinden sommige activiteiten op scholen plaats omdat in de fabriek geen ruimte meer is.

De mogelijkheid bestaat om op scholen verder uit te breiden.

Een andere mogelijkheid die zich aandient is uitbreiding in de voormalige villa op het fabrieks-terrein. De locatie waar wij lange tijd gehuisvest waren.

Wijkbureau West heeft ons gevraagd om te onderzoeken om deels in dubbelgebruik de ruimtes in gebruik te nemen. We zitten in een verkennende fase.

Wat dit voor de Cultuurnotaperiode precies gaat betekenen, kunnen we nu nog niet aangeven.

Ondernemerschap

We nemen de kunst overal mee in de wijk. We zien op veel plekken een toegevoegde waarde. We ondernemen mee in allerlei nieuwe ontwikkelingen.

Voor ons ondernemerschap betekent dit dat we:

- waar we kansen zien om mee vorm te geven aan het samenleven, mee gaan doen
- we aan of in verschillende onderwerpen, domeinen werken

Ons cultureel ondernemerschap of maatschappelijk cultureel ondernemerschap start vanuit kunst. We creëren daarmee zowel artistieke, culturele, sociale, relationele als economische waarde. De waarde die we maken weten we ook financieel te vertalen.

Onze IGLO

* Het IGLO model heeft ons laten zien dat 77 % van de subsidie van de Gemeente besteed wordt aan de vaste bedrijfskosten.

* Deel B is het grootst. Het deel dat gaat over ons doel. Dit wordt voor het grootste deel uit eigen middelen gefinancierd: inkomsten uit activiteiten, verhuur- en kantine opbrengsten, recettes, additionele fondsen en donaties.

* Deel C. is heel klein, mede doordat wij bij verhuur en gebruik van de kantine uitgaan van een toegevoegde waarde aan ons doel (B). We verhuren ruimtes als het iets toevoegt aan de wijk (sociaal kapitaal). Heel soms verhuren we 'koud'. Wat betreft de kantine is het exploiteren als commerciële horeca onmogelijk gezien de situatie van een commerciële horeca beneden en onze onzichtbare positie op de 1e verdieping, in het pand.

In oktober 2017 hebben we met Berenschot de bedrijfsvoering geanalyseerd met het door hen ontwikkelde IGLO model. Deze analyse maakt inzichtelijk hoe de gelden, subsidie en eigen inkomsten, besteed worden. Zichtbaar wordt hoeveel middelen aan vaste bedrijfskosten (A), welke gelden gaan over het 'doel van de stichting' (B) en welke gelden 'om geld te verdienen' (C) verdiend worden. Inzichtelijk wordt daarbij hoe de gemeentelijke subsidie ingezet wordt.

Dit model laat ons zien dat we ons programma voornamelijk zelf financieren.

Eigen inkomsten

De activiteiten die we kostendekkend kunnen organiseren, organiseren we kostendekkend. Het gaat hierbij om de cursus, workshops en muziekles activiteiten waar wijkbewoners betalen wat het kost. Voor elke cursus of activiteit wordt met de betrokken initiatiefnemers een begroting gemaakt, waarin alle kosten zijn opgenomen. In deze bijdragen is een deel huur, ondersteuning en publiciteit opgenomen.

We hebben inkomsten uit voorstellingen, presentaties, concerten en tentoonstellingen. We hebben een theaterzaal met ongeveer 100 zitplaatsen. Voor de programmering hebben we voor de komende 2 jaar SKIP gelden van Fonds voor Podiumkunsten waarmee we een deel van tekorten op recepte kunnen opvangen. We vragen bijdragen voor de projectactiviteiten. We gaan hierover het gesprek aan met de initiatiefnemers of partners in het traject, maar ook met publiek of deelnemers. Steeds stellen we de vraag: als je het belangrijk vindt dat dit in jouw buurt plaatsvindt, denk, doe en betaal mee om dit mogelijk te maken.

We hebben inkomsten van onderwijsprojecten. En we hebben kleine inkomsten uit samenwerkingstrajecten in de gezondheidszorg. Door gebruik van de ruimtes hebben we inkomsten op verhuur. De in verhouding geringe inkomsten van de additionele horeca zetten we in om de activiteiten mede te financieren.

Landelijke en stedelijke subsidietrajecten

We hebben Cultuureducatie met Kwaliteitsgelden met 2 basisscholen, 1 fte CultuurCombinatiefunctionaris, met 4 scholen werken we met Impulsgelden.

Derden

We vragen financiële ondersteuning bij het VSB fonds, KF Heinfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Oranjefonds, en het initiatievenfonds voor startende initiatieven in de wijk.

We werken samen met het JeugdFonds Cultuur & Sport. We willen dat iedereen die graag mee wil doen, maar geen financiële middelen heeft, toch mee kan doen.

Donaties

Bij alle betalingen vragen we of de betaler extra wil doneren, zodat iedereen mee kan doen. Zo kun je een extra les kopen, een aantal lessen of een extra cursus en bij presentaties vragen we een bijdrage 'zodat iedereen mee kan doen'. Als we factureren bieden we ook de gelegenheid extra te doneren.

Voor elke activiteit vragen we geld, omdat we niets gratis willen doen. Als we meer geld verdienen dan t kost bepalen we in overleg met de initiatiefnemers waar we het geld aan besteden.

Fair practice code

Wij zijn bekend met deze Code en vinden belangrijk dat er meer aandacht komt voor de financiële situatie van de kunstprofessional. De kunstprofessionals in de wijk werken als ZZPer.

Vanuit onze werkwijze is financiering altijd onderdeel van het proces. Het Wilde Westen is nooit opdrachtgever, maar partner. We, de kunstprofessional(s) en de procesmaker maken een begroting, waarin honorarium en inkomsten opgenomen zijn.

Zes mensen zijn in loondienst (allemaal part-time). We volgen hierbij de cao kunsteducatie. Dit kleine team zorgt voor de continuïteit. Om deze vijf mensen zijn ruim 70 kunstprofessionals actief.

Organisatie

Medewerkers

Bij Het Wilde Westen zijn een aantal medewerkers in loondienst. Dorothé Lucassen (directeur-bestuurder, dramaturg en procesmaker), Pauline van Kalkert (theatermaker, procesmaker en onderwijs), Bart Bleijerveld (schrijver, docent ArtEZ kunstacademie, procesmaker en Nieuwkomers) Brigit Lucassen (sociaal geograaf, procesmaker en cursuscoördinatie), Janneke Rosaria (cursusadministratie). Sinds 1 januari 2020 heeft Simone van de Goor een betrekking voor 1 jr. als (cultureel maatschappelijke vorming & procesmaker)

Daarnaast is een aantal wijkbewoners op freelancebasis betrokken bij project- en productiewerkzaamheden: Marijke Donath (fotograaf, procesmaker & samenwerking met zorg & ouderen), Marie Christine Meijer (grafisch ontwerper, VTS docent, samenwerking met zorg & ouderen), Susi Rosenfeld (danspedagoog, procesmaker danstrajecten) en Ankie Knippenbergh (vrijetijds wetenschappen, procesmaker & keuken), Moon Brocken (zakelijk Aluin, docent HKU Kunst & Economie, zakelijke ondersteuning)

Directie/bestuur: Dorothé Lucassen	0,8 fte
Procesmaker: Pauline van Kalkert	0,8 fte
Procesmaker: Simone van de Goor	0,7 fte
Procesmaker: Bart Bleijerveld	0,5 fte
Procesmaker: Brigit Lucassen	0,5 fte
Financiële administratie: Janneke Rosaria	0,2 fte

Totaal: 3,5 fte

Raad van Toezicht

We hebben een Raad van Toezicht die het wijkcultuurhuis mee mogelijk maakt.

Roy Geurs is voorzitter.

Roy is strategisch adviseur maatschappelijke ontwikkeling bij de gemeente Rotterdam.

Marjolijn Feringa is algemeen lid en waarnemend voorzitter.

Marjolijn werkt bij de Rabobank als manager FOCUS, effectief werken door onder andere Lean en Agile werken. Daarnaast heeft zij haar eigen bedrijf: AmEffect. Consultancy.

Diana Hubbeling is algemeen Lid.

Diana heeft een eigen bedrijf: Hubbeling Legal, aanbestedingsjurist.

Johan Hendriks is algemeen Lid.

Johan is Head of finance bij Shire Nederland.

Dorothe Lucassen is directeur - bestuurder.

Nevenfunctie: penningmeester Stichting The Blindfold Test.

De Stichting heeft ten doel het verspreiden en promoten van jazz- en fusionmuziek d.m.v. concerten, educatieve projecten, het maken van opnames en het uitbrengen van geluid- en beeld dragers en het verzorgen van de publiciteit hiervoor.

De Raad van Toezicht werkt volgens de Code Cultural Governance. Begin 2018 is een directie- en raad van toezichtsreglement vastgesteld waarin afspraken zijn vastgelegd. De Raad van Toezicht leden krijgen geen vergoeding. Er is een vergaderschema van in ieder geval 4 bijeenkomsten jaarlijks en een etentje met het team.

ANBI status

Sinds 2012 heeft Het Wilde Westen een ANBI status. Een ANBI is een algemeen nut beogende instelling. Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut. Het Wilde Westen voldoet aan dit criterium.



Hoe blijven we inclusief

We blijven nieuwsgierig naar de ander en naar het andere. Het wijkcultuurhuis is geen gesloten huis, maar bestaat uit mensen die in en uitlopen. En we weten dat niet iedere wijkbewoner de weg weet te vinden naar hun wijkcultuurhuis. Daar kunnen allerlei redenen voor zijn. Wij zijn ons steeds bewust van 'iedereen die ons niet weet te vinden' en zien dit als een van onze onderzoeksvragen. Zo zoeken we bewust contact met iedereen die een rol zou kunnen spelen in het bekend maken van onze activiteiten en onze manier van werken.

We zoeken iedereen op: medewerkers van welzijn, huisartsen, fysiotherapeuten, logopedisten, thuiszorgmedewerkers, medewerkers van het consultatiebureau en de hierboven genoemde buurtteammedewerkers. We nodigen ze uit, gaan op bezoek en vertellen hoe we werken.

We kennen het AZC in onze wijk en werken samen met Welkom in Utrecht en de Voorkamer. Twee wijkbewoners, musici Jonas Bisquert en Rian Evers geven wekelijks muzieklés en organiseren een muziekkavond op het AZC vanuit de Vrolijkheid. We werken samen met COA en het Catching Culture Orchestra, dat bij ons repeteert. Met Bright Richards van New Dutch Connections, wijkbewoner denken en werken we mee in nieuwe projecten die met en bij ons plek krijgen.

't Is vrijdagmiddag, om 16.00u ontvangen we het buurtteam west, samen met Robert, een medewerker buurtteam hebben we de wekelijks borrel van het buurtteam op hun eigen locatie, naar onze kantine verplaatst. Er komen 14 medewerkers. Marijke vertelt welke activiteiten we in de wijk met ouderen ontwikkelen en over kunst op recept, Pauline vertelt over de scholen en hoe een groep wijkbewoners maandelijks filmavonden organiseren, Ankie vertelt over de samenwerking in de keuken, Raeda vertelt hoe zij het werken in de keuken ervaart, Simone vertelt over de BSO en we kijken naar de kunst aan de muur, gemaakt in het inloopatelier waar een aantal vrouwen uit de keuken schilderen. We kennen gezamenlijke wijkbewoners, mogen de namen vanwege privacy niet noemen, maar weten meteen om wie het gaat. We vertellen dat iedereen mee kan doen, we niet goedkoop zijn, maar kosten wat het kost, en vooral juist hen, als buurtteam, nodig hebben om iedereen die mee wil doen toegang te bieden door in gesprek te gaan met wijkbewoners die anders niet zouden komen.

Dorothé – procesmaker



Heel bewust stimuleren we ook, vanuit de kunst gezien, rand activiteiten die nieuwe mensen uitnodigen om mee te komen doen, zoals de kookactiviteiten, sportactiviteiten en buurtbijeenkomsten.

Door de sportactiviteiten in ons huis komen buurtbewoners binnen die voor de sport komen. Door de taekwando lessen in de gymzaal, zitten elke week een groep Marokkaanse moeders te wachten in de kantine. Michelle is zangeres en zangdocent bij Het Wilde Westen. Ze zingt en werkt in een zorginstelling met ouderen met verschillende culturele achtergronden. Om aansluiting te vinden met de Marokkaanse ouderen in de zorginstelling vraagt ze de moeders in de kantine om haar meer over de cultuur te vertellen en liederen te leren die zij kan zingen. Dan klinken er ineens Marokkaanse liederen in de kantine.

En ons Cultureel Café Cereol klinkt als gezellig koffie drinken en bijpraten, maar is ondertussen al bekend omdat er steeds spannende en verrassende kunstontmoetingen uitgelokt worden. Het Cultureel Café Cereol is een laagdrempelige ontmoetingsplek voor ouderen op vrijdagochtend, waar altijd een kunst – inhoudelijk gesprek ontstaat omdat een kunstprofessional met een publiek in gesprek kan gaan over zijn vak, onderzoek en/of passie.

Ik ben vroeg? Hoe was je week?
Heeft Anneke al koffie? Ken je
mijn buurman eigenlijk al, hij is
houtbewerker? Hallo zal ik naast je
gaan zitten?

Iedereen neemt koffie en praat
gezellig, na 10 minuten begint t
geschuiifel. Gaan we beginnen?
Een kunstenaar vertelt, deelt, laat
zien. We Luisteren, lachen.
'Dit gaat over anders kijken', 'Zo leuk
om te merken welke bril ik aan de
ander kan geven' en 'Ik wordt hier
gereset' hoor ik na afloop zeggen.

Marijke – procesmaker

Het Wilde Westen: dat ben jij!

Het Wilde Westen		Indivuele bezoekers (inclusief leerlingen)	Leerlingen individueel	Bezoeken	(Kost)prijs
PROFESSIONELE PROGRAMMERING UIT DE WIJK					
Cereol Cinema	8 films	350		350	€ 7,50
Jazz@Cereol	9 jazz concerten	450		450	€ 10,00 / € 12,50
Bijzonder Klassiek	1 concert	24		24	€ 10,00 / € 15,00
Wereldmuziek	8 concerten	480		240	€ 10,00 / € 12,50
SOL Familiedag	4 familiefestivals	360		360	€ 5,00 / € 7,50 / € 10,00
SAMENWERKEN MET CULTURELE PARTNERS UIT DE STAD / BUITEN DE STAD					
Voorstelling van Het Filiaal	2 dagen	480	400	480	€ 7,50 / € 4,50 (ll)
Voorstelling van De Dansers 8 tot 10 jaar	1 dag				
Voorstelling van De Dansers kleuters	2 dagen	700	700	700	€ 4,50 (ll) / € 12,50
Voorstelling 'Gruffalo'	1 dag	120	120	120	
Voorstelling Aluin	2 dag	240	240	240	verhuur
Voorstelling i.s.m. Stut		100		100	€ 5,00
Film i.s.m. NFF	NFF	95		95	€ 7,50
Kinder- of familiefilm i.s.m. NFF	NFF	60		60	€ 5,00
Voorstelling Muziekvoorstelling.nl	2x school + 1x vrije	260	200	260	€ 12,50
Voorstelling bezoek en educatief traject Schweigman		15		60	€ 25,00 / € 37,50
Voorstelling i.s.m. HKU 2e jaars	2x school + 1x vrije	600	250	600	€ 5,00 / € 4,50 (ll)
Voorstelling van Peter Faber	4x school + 1x vrije	650	300	650	€ 4,50 (ll) / € 12,50
Muziekvoorstelling.nl dag	5 professionele voorstellingen	310	229	310	€ 4,00 (ll) / € 30,00 (inkoop)
HKU 2e jaar Theater	2x	220	121	220	€ 10,00
HKU eindexamen Muziek	1x	100		100	€ 10,00
HKU Bigband	1x			0	i.s.m. HKU Jazz & Pop
HKU docent Muziek	2 dagen	12		24	i.s.m. HKU docent Muziek
HKU MIX	10 weken	22		330	i.s.m. HKU Theater / Muziek / Vormgeving
IN RESIDENCE EN PRODUCEREN					
Malou van Sluis	nieuwe productie	3		18	ondersteuning + try out
Muziekvoorstelling.nl		4		20	verhuur + try out
Jonge makers – Joy Slaats		2		100	produceren
Jonge makers – Afra & Pauline		2		100	produceren

Het Wilde Westen		Indivuele bezoekers (inclusief leerlingen)	Leerlingen individueel	Bezoeken	(Kost)prijs
CURSUSSEN					
Cursussen muziek, theater, dans, beeldende vorming en nieuwe media	28 tot 32 weken	800		24.000	€ 7,50 / € 11,50
Open lesweek en muziekdag	2 weken	450		450	gratis
MUZIEKLESSEN					
Muziekactiviteiten	36 tot 38 weken	450		17.100	€ 15,00 / € 17,50
PRESENTATIES EN PRODUCTIES					
Voorstelling 'Kom geef mij een knuffel'	1x	68		68	€ 10,00
Muziekcafé	6x	550		550	vrijwillige bijdrage
Presentaties zang	4 presentaties	350		350	€ 3,50
Band Nico's concert	1 concert	85		85	gratis
Musicalgroep	30 weken	12		360	€ 16,00 (les)
	2 voorstellingen	210		210	€ 2,50 (entree)
Productieklas 12+	30 weken	12		360	€ 12,00 (les)
	2 voorstellingen	210		210	€ 2,50 (entree)
Toneelklas	20 weken	6		120	€ 7,50 (les)
	2 voorstellingen	210		210	gratis
Presentaties van de leerlingen					
- muziek	18x	1.008		1.008	vrijwillige bijdrage
- dans & Theater	2x	250		250	vrijwillige bijdrage
ONDERWIJS					
Voorschools met Ludens	6x	25		150	€ 7,50
BSO Oog in Al	2x 5 dagen	300		3.000	€ 7,50
'Cultuureducatie met Kwaliteit'	schooljaar	1.200	950	4.800	€ 10,00
Ondersteuning ICCers en kunsttrajecten in het kader van Cultuurschool West d.m.v Cultuurcombinatiefunctie	schooljaar	7 basisscholen in West	1800	1.800	€ 5,00 / € 10,00
Kunstprojecten en ondersteuning kunstactiviteiten op het CGU – VO	3 weken tot schooljaar	1.080	270	1.080	€ 7,50
Voorstelling 5 en 6 VWO Christelijk Gymnasium Utrecht	2x	160		160	€ 7,50
Workshops 2e jaars CGU	6x	90	90	450	€ 5,00
Voorstelling Pabo studenten voor groep 8	2x	120	120	120	i.s.m. Dominicus
Team dag kunst CGU	1x	87		87	verhuur
Team dag 2e Marnixschool	1x	22		22	verhuur
Musicals groepen 8	12 keer	2.100	350	2.100	verhuur

Het Wilde Westen		Indivuele bezoekers (inclusief leerlingen)	Leerlingen individueel	Bezoeken	(Kost)prijs
KUNST EN LEERWERKPLEK					
HKU Communitay Arts Project	12 weken	10		200	i.s.m. HKU Muziek
	presentaties	100		100	gratis
HU Verpleegkunde & CMV	20 weken	11		880	i.s.m. HU Verpleegkunde / CMV
Artez Theater-, dansdocent	1x pw - 20 weken	4		80	i.s.m. Artez
HU Master Community Development	2 dag	12		12	i.s.m. HU Social Work
KUNST EN ZORG & WELZIJN					
Lied van je Leven	12 x	120		120	i.s.m. Zorg & Welzijn
Kunstkoppelaars	5 x	80		80	i.s.m. Zorg & Welzijn
Kunst op Recept	20 x	20		80	i.s.m. Zorg & Welzijn
Dance for Health	8 x	12		84	verhuur
Traning Dance for Health	2 x	10		20	ondersteuning
Cultureel Café Cereol	elke vrijdag	14		560	gratis
Lied van je leven	4 trajecten plus concert	60		60	€ 12,50
Hospice bijeenkomsten	3 x	90		270	verhuur
Jeugdnetwerk G00	5 x	45		135	roulerend in de wijk
Gez lunch	4 x	12		48	i.s.m. Gez Oog in Al
KUNST EN NIEUWKOMERS					
Summerschool – Nieuwkomers	di vakantie 2 groepen	40		240	gratis / lage huur
Blenderdance	1 x per maand	35		350	vrijwillige bijdrage
Catching Culture Orchestra	om de maandag	25		550	i.s.m. CCO verhuur
Changing Rooms Mindlight Theatre	elke zondag	8		192	De Nieuwe Pioniers
Polaroid Life	elke zondag	20		1.000	De Nieuwe Pioniers
Theater olv Ali	elke zaterdag	15		270	De Nieuwe Pioniers
VERDER IN DE FABRIEK					
Blenderdance	10 x	30		300	vrijwilliger bijdrage
Workshop (soms kinderfeestjes)	19 x	15		285	€ 15,00
Vakantie Atelier, Theater- & Dansweek	vakantie weken	14		560	€ 35,00
Schrijfcafé	1 x per maand	12		96	vrijwillige bijdrage
Zin in ouder worden	24 x	8		192	€ 7,50
Leesclub – debatclub	4 x	14		56	verhuur
Cereol erfgoed	5 x	240		240	€ 22,00
Masterclass Arabisch zingen	2 x	60		120	€ 12,50
Koektrommel verkoop kunstproduct	3 x zaterdag	67		67	rechtstreekse verkoop
Ruimtemakersbijeenkomsten	5 x	30		150	i.s.m. Ruimtemakers
VPNG Vereniging Projectmanagement	20 x	35		700	verhuur

Het Wilde Westen		Indivuele bezoekers (inclusief leerlingen)	Leerlingen individueel	Bezoeken	(Kost)prijs
VERDER MET DE WIJK					
Samendans / samenloop / sameneten	10 x	25		250	€ 7,50
Sport Aapjeskooi	elke zaterdag	200		8.000	i.s.m. Aapjeskooi verhuur
Sport Taekwondo	elke dinsdag en vrijdag	60		2.400	i.s.m. Tjamiesports verhuur
Sport Capoeira	elke donderdag	15		600	i.s.m. Sherwin Rankando verhuur
Sport Turnen	elke woensdag	80		3.200	i.s.m. DOO turnen verhuur
Sport Badminton Lombok	elke maandag	10		420	i.s.m. Badminton Lombok verhuur
Sport Gym & Trim	elke woensdag	12		504	i.s.m. Gym & Trim verhuur
Sport Fit voor zwangeren	elke dinsdag	14		588	i.s.m. Rianne Braal verhuur
Sport Bewegen & Muziek	elke maandag	12		504	i.s.m. Hanneke Potman verhuur
Sport Rust & Balans	elke donderdag	10		420	i.s.m. Hanneke Potman verhuur
Koken Multi koken	2 x per maand	48		576	€ 17,50
Koken AZC / Welkom in Utrecht	2 x per mnd	25		200	i.s.m. Welkom in Utrecht
Koken Afghaans koken en eten	1 x	45		43	i.s.m. Starters for community
Koken Kerstdiner leerlingen van Unic	1 x	80	27	80	i.s.m. Unic verhuur
EVENEMENTEN					
Wild West Parade		620		620	gratis
AMATEURKUNST					
Koor Otia	wekelijks	30		1.020	verhuur
Gospelkoor	wekelijks	12		408	verhuur
Nooit meer eenzaam	wekelijks	20		680	verhuur
Tout Sweet	2 x per maand	6		120	verhuur
Cellogroep	2 x per maand	28		448	verhuur
Opera Utrecht	3 x per maand	10		300	verhuur
John Kayongo	6 weken	40		240	verhuur
Het Wilde Westen Band	wekelijks	6		210	i.s.m. Het Wilde Westen
STAGIAIRES					
Maatschappelijke stages	40 uur per stage	4		56	
CMV 4e jaars	half jaar	1		40	
		18.195	6.167	101.005	
		Indivuele bezoekers (inclusief leerlingen)	Leerlingen individueel	Bezoeken	



Het Wilde Westen



HET WILDE WESTEN
EVERARD MEIJSTERLAAN 1B
3533 CK UTRECHT

Colofon

grafisch ontwerp: Bureau Gurk, Marie Christine Meijer

tekeningen: Nicole Feijts

foto pag. 5: Marijke Donath

foto pag. 6: Maurice van der Meijs